

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2024. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.10>

УДК 336.71:657.6:304

В. С. Петренко,

*д. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та підприємництва,
Херсонський державний університет*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8336-7665>

Л. В. Боровік,

*д. е. н., доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та
економічної безпеки, Херсонський національний технічний університет*

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-7200-0497>

А.С. Карнаушенко,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів,
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1813-2792>

ІНТЕГРАЦІЯ ESG-ФАКТОРІВ У ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

V. Petrenko,

*Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Head of the Department of
Finance, Accounting and Entrepreneurship, Kherson State University*

L. Borovik,

*Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of
Economics, Entrepreneurship and Economic Security, Kherson National Technical
University*

A. Karnaushenko,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Entrepreneurship, Accounting and Finance, Kherson State Agrarian and
Economic University*

INTEGRATING ESG FACTORS INTO FINANCIAL REPORTING

У статті досліджено сутність категорії ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) та їх інтеграцію у фінансову звітність компаній. Автори розглядають вплив ESG-факторів на фінансові показники підприємств, зокрема на їхню стійкість та здатність залучати інвестиції. В роботі акцентується увага на важливості врахування нефінансових показників у сучасних умовах глобальних викликів, таких як зміни клімату та соціальна нерівність. Стаття також аналізує національні та міжнародні стандарти ESG-звітності, в тому числі GRI, SASB, TCFD, а також досліджує законодавчі аспекти впровадження ESG у бізнес-практику. Автори пропонують шляхи подолання основних викликів та бар'єрів у впровадженні ESG-звітності, акцентуючи увагу на стандартизації та підвищенні прозорості звітності.

The article examines the essence of ESG factors (environmental, social, and governance) and their significance in modern corporate governance and financial reporting. The authors analyse the role of ESG factors in enhancing company sustainability and their ability to adapt to contemporary global challenges, such as climate change, social inequality, and increasing demands for business transparency and accountability. The article emphasises the analysis of the impact of ESG factors on corporate financial performance, particularly in the context of long-term profitability and risk management.

The study reviews existing international reporting standards, including the GRI (Global Reporting Initiative), SASB (Sustainability Accounting Standards Board), and TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures), as well as specific recommendations for various industries and companies of different sizes. Special attention is given to the legislative aspects of ESG implementation in different jurisdictions, especially within the European Union, where ESG reporting is mandatory for large enterprises.

The article also addresses the key challenges companies encounter when integrating ESG factors into their financial reporting. These include the absence of

unified international standards, the complexity of ESG data collection and analysis, high implementation costs, resistance to change within corporate culture, and regulatory uncertainty in some countries. The authors propose solutions to overcome these barriers, such as harmonisation of international standards, investment in data collection and analysis technology, process automation, and raising staff awareness and competencies.

Additionally, the article explores the prospects for ESG reporting implementation in Ukraine and its potential impact on the financial attractiveness of companies in international capital markets. The authors highlight the importance of cooperation between businesses, governments, and international organisations in creating clear regulations and improving transparency in reporting.

Overall, the article offers a comprehensive overview of the ESG integration process into financial reporting and underscores the importance of these metrics in ensuring business sustainability, boosting investor confidence, and achieving long-term competitiveness.

Ключові слова: *ESG-фактори, фінансова звітність, міжнародні стандарти фінансової звітності, сталий розвиток*

Keywords: *ESG factors, financial reporting, international financial reporting standards, sustainable development*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність стає все більш актуальною в сучасних умовах глобальних змін, що впливають на бізнес-середовище. Традиційно фінансова звітність компаній фокусується на кількісних показниках, таких як прибуток, рентабельність, витрати та активи. Однак, сучасні виклики, зокрема зміни клімату, соціальна нерівність та вимоги до прозорості управління, вимагають більш комплексного підходу до оцінки ефективності бізнесу. ESG-фактори (Environmental, Social, Governance — екологічні,

соціальні та управлінські аспекти) стають ключовими критеріями, які не тільки визначають стійкість компанії, але й безпосередньо впливають на її фінансові результати.

Існує нагальна потреба включати в фінансову звітність компаній нефінансові показники, які дозволяють оцінити не лише поточний стан бізнесу, але й його здатність адаптуватися до нових умов та управляти ризиками, пов'язаними з екологічними та соціальними викликами. Крім того, інвестори та зацікавлені сторони все частіше звертають увагу на компанії, які враховують ESG-фактори у своїй діяльності. Це не тільки відповідає етичним стандартам, але й збільшує привабливість компаній на ринку капіталів.

З огляду на це, проблема інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність стає важливим науковим та практичним завданням, яке потребує вирішення. Науковці досліджують вплив ESG-факторів на фінансові показники, розробляють методології для їх вимірювання та включення в звітність, а практики намагаються впровадити ці підходи в реальному бізнес-середовищі. На стику науки і практики виникають нові питання щодо того, як стандартизувати звітування з урахуванням ESG, які метрики використовувати для різних галузей і як забезпечити верифікацію даних для прозорості та надійності звітності.

Таким чином, інтеграція ESG-факторів у фінансову звітність — це багатовимірна проблема, яка стосується не лише теоретичних аспектів економіки, фінансів та управління, але й практичних питань корпоративної стійкості, залучення інвестицій та побудови довгострокової конкурентоспроможності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні роки наукова та практична увага до інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність значно зросла. Дослідники і практики аналізують вплив екологічних, соціальних та управлінських факторів на корпоративні результати та ринки капіталів, а також розробляють рекомендації щодо їх включення до офіційної фінансової звітності.

Згідно з роботами таких авторів, як Локувадуге К. та Хенетигала Д. корпоративні практики, орієнтовані на сталий розвиток, позитивно

корелюють із фінансовою результативністю компаній. Їхні дослідження свідчать про те, що компанії, які інтегрують ESG-показники у свою стратегію, демонструють вищу прибутковість, що особливо важливо в довгостроковій перспективі [1, с.440].

Багато робіт також зосереджуються на вивченні впливу ESG на ринкову вартість компаній та інвестиційні рішення. Дослідження, опубліковане Міжнародним інститутом фінансів (IIF) у 2022 році, показало, що компанії, які прозоро звітують про свої ESG-ініціативи, мають більше можливостей для залучення капіталу через збільшену довіру з боку інвесторів [2]. Інші роботи, такі як дослідження BlackRock, вказують на те, що портфелі інвесторів, які включають ESG-компанії, демонструють вищу стійкість під час ринкових криз [3].

Що стосується законодавчої бази, то важливі публікації стосуються стандартів ESG-звітності, таких як Global Reporting Initiative, Sustainability Accounting Standards Board та рекомендацій Task Force on Climate-related Financial Disclosures. Наприклад, робота Ломбарді Р., Шимперна Ф., Паолоні П. і Галеотті М. аналізує адаптацію європейських компаній до вимог Директиви щодо нефінансової звітності (NFRD), показуючи, як стандартизація підходів до ESG може підвищити якість інформації для інвесторів та регуляторів [4, с. 261].

Серед практичних досліджень також важливо згадати праці, присвячені вимірюванню та включенню ESG-показників у фінансову звітність. Наприклад, Тенута П. та Камбреа Д. пропонують моделі інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність через оцінку ризиків, пов'язаних з кліматичними змінами та соціальною нестабільністю, та їхній вплив на вартість активів [5, с. 32].

У роботах Фачча А., Манні Ф., та Капітаніо Ф. підкреслюється важливість взаємозв'язку між ESG-факторами та репутацією компаній на ринку. Дослідження показують, що компанії з високим рівнем корпоративного управління краще залучають капітал і мають стійкіші стосунки з інвесторами, оскільки прозорість управління знижує ризики для інвесторів [6]. Останні дослідження підтверджують важливість інтеграції

ESG-факторів у фінансову звітність не тільки як етичного чи екологічного тренду, але як ефективного інструменту підвищення фінансової результативності та зниження ризиків. Однак, залишається низка невирішених питань, серед яких — стандартизація підходів, точність оцінки нефінансових показників та забезпечення прозорості даних.

Формулювання цілей статті. Метою цієї статті є всебічне дослідження процесу інтеграції ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) у фінансову звітність компаній, а також визначення впливу цих факторів на фінансові результати та стійкість бізнесу. Для досягнення поставленої мети стаття передбачає вирішення наступних завдань:

- оцінити актуальність інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність на сучасному етапі розвитку бізнесу та ринків капіталу;
- аналізувати існуючі міжнародні стандарти та підходи до звітності з урахуванням ESG, зокрема GRI, SASB, TCFD, а також розглянути регуляторні вимоги на національному та міжнародному рівнях;
- визначити ключові методи та інструменти, які компанії можуть використовувати для вимірювання та відображення ESG-показників у своїй фінансовій звітності;
- Виявити основні виклики та бар'єри при впровадженні ESG-звітності в бізнес-практику, а також запропонувати шляхи подолання цих проблем.

Таким чином, стаття має на меті не лише розкрити теоретичні аспекти інтеграції ESG-факторів, але й надати практичні рекомендації, що допоможуть бізнесу адаптуватися до нових викликів, підвищити стійкість та залучити додаткові інвестиції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтеграція ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) у сучасну бізнес-практику стає критично важливою через зміну очікувань від компаній як з боку інвесторів, так і з боку споживачів. Світ переживає фундаментальні трансформації, пов'язані з глобальними викликами, такими як зміна клімату, соціальна нерівність та необхідність підвищення прозорості корпоративного управління. У такій реальності компанії більше не можуть орієнтуватися

лише на фінансові показники для оцінки своєї успішності. ESG-фактори стають невід'ємною складовою оцінки стійкості, репутації та здатності бізнесу довгостроково забезпечувати додану вартість.

ESG-фактори (Environmental, Social, Governance) — це три ключові компоненти, які оцінюють вплив компанії на навколишнє середовище, суспільство та якість управління. Вони виходять за межі традиційних фінансових показників і дозволяють вимірювати, як компанія поводить себе з точки зору сталого розвитку та корпоративної відповідальності.

Екологічні фактори (Environmental) охоплюють аспекти, що стосуються впливу компанії на навколишнє середовище, які включають:

- використання природних ресурсів, таких як вода та енергія;
- викиди парникових газів та забруднюючих речовин;
- управління відходами та процеси рециклінгу;
- вплив підприємств на біорізноманіття та екосистеми.

Важливість цих показників зростає в умовах глобальних викликів, таких як зміни клімату та вичерпання ресурсів. Компанії, які ефективно керують своїм екологічним впливом, зменшують ризики, пов'язані з регуляторними санкціями, підвищують свою репутацію та забезпечують довгострокову стійкість.

Соціальні фактори (Social) стосуються впливу компанії на суспільство, зокрема на її працівників, споживачів, громади та інші зацікавлені сторони, основні аспекти включають:

- права працівників, умови праці та охорона здоров'я;
- рівність, різноманітність та інклюзивність у робочій силі;
- відносини з місцевими громадами, внесок у соціальний розвиток;
- права людини та захист прав споживачів.

Соціальні фактори відіграють важливу роль у формуванні стійких відносин між компанією та її співробітниками, а також між компанією і споживачами, що впливає на репутацію та довгострокову привабливість бізнесу.

Управлінські фактори (Governance) зосереджені на питаннях корпоративного управління, яке включає:

- прозорість і підзвітність керівництва;
- структуру ради директорів і права акціонерів;
- антикорупційні заходи та політику запобігання конфлікту інтересів;
- етичне ведення бізнесу та відповідність законодавству.

Якість управління безпосередньо впливає на здатність компанії ефективно функціонувати і приймати стратегічні рішення, а також на її репутацію серед інвесторів та інших зацікавлених сторін.

Інтеграція ESG-факторів у бізнес-стратегію та фінансову звітність є ознакою сучасного підходу до ведення бізнесу, орієнтованого на стійкий розвиток. Компанії, які активно працюють з ESG, не лише покращують свою репутацію, але й знижують операційні ризики, підвищують прозорість та довіру з боку інвесторів. У результаті ESG стає важливим елементом довгострокового успіху та конкурентоспроможності на ринку.

Інтеграція ESG-факторів у фінансову звітність потребує не лише добровільних зусиль компаній, але й належної законодавчої бази та регулятивних вимог, які забезпечують прозорість і відповідність до стандартів сталого розвитку. У багатьох країнах уряди та регулятори впроваджують нормативні акти, спрямовані на забезпечення компаній чіткими рамками для звітування про екологічні, соціальні та управлінські аспекти їхньої діяльності. У цьому контексті важливими є міжнародні стандарти звітності та національні регулятивні вимоги.

Різні міжнародні організації розробили стандарти, що допомагають компаніям інтегрувати ESG-показники у свою звітність і таким чином підвищувати прозорість перед інвесторами, регуляторами та суспільством (таб.1.).

Дана таблиця демонструє ключові міжнародні стандарти ESG, що використовуються для оцінки екологічних, соціальних та управлінських показників компаній. Кожен із цих стандартів має свої унікальні характеристики та фокусується на певних аспектах стійкого розвитку.

Таблиця 1. Стандарти ESG, їх поняття та характеристики

Стандарт	Поняття	Характеристики
GRI	Global Reporting Initiative - один із найбільш розповсюджених стандартів для нефінансової звітності, охоплює екологічні, соціальні та управлінські аспекти	Забезпечує глобальні стандарти для нефінансової звітності. Призначений для компаній будь-якого розміру або галузі. Включає керівні принципи щодо екологічних, соціальних та управлінських питань.
SASB	Sustainability Accounting Standards Board - стандарт, орієнтований на звітність з питань стійкості, важливих для інвесторів, з урахуванням галузевих відмінностей	Зосереджується на показниках, що є суттєвими для інвесторів. Має галузеві специфікації. Орієнтується на забезпечення прозорості інформації про стійкість у фінансових звітах.
TCFD	Task Force on Climate-related Financial Disclosures - стандарт для звітності про кліматичні ризики та їх вплив на бізнес, рекомендований для фінансових рішень	Рекомендації щодо звітування кліматичних ризиків і можливостей. Підходить для компаній будь-якого розміру, особливо в фінансовому секторі. Важливий для рішень, що впливають на бізнес у довгостроковій перспективі.
CDP	Carbon Disclosure Project - стандарт для звітності про викиди парникових газів та екологічні показники компаній	Спеціалізується на екологічних показниках і викидах парникових газів. Орієнтований на зменшення впливу бізнесу на зміну клімату. Включає вимоги для компаній будь-якого розміру.
ISO 14001	Міжнародний стандарт для управління екологічними аспектами на підприємствах, з акцентом на зменшення впливу на довкілля	Охоплює екологічні аспекти діяльності підприємств. Фокусується на управлінні екологічними ризиками. Використовується у всіх галузях і може бути сертифікований.
SDGs (ЦСР)	Цілі сталого розвитку (SDGs) - глобальні цілі, прийняті ООН, що охоплюють економічні, екологічні та соціальні аспекти для досягнення стійкого розвитку	17 глобальних цілей, спрямованих на досягнення стійкого розвитку. Охоплюють економічні, соціальні та екологічні аспекти. Вимірюють успішність країн і компаній у досягненні стійкого розвитку.
UN PRI	Принципи відповідального інвестування, розроблені ООН (UN PRI) - стандарт для інвесторів, що враховує екологічні, соціальні та управлінські фактори при ухваленні інвестиційних рішень	Фокусується на стратегіях відповідального інвестування. Включає шість принципів, що рекомендують враховувати ESG-фактори в процесі інвестування.

Джерело: сформовано на основі [7; 8; 9; 10; 11; 12].

Наприклад, GRI є одним із найпоширеніших стандартів нефінансової звітності, який охоплює всі компоненти ESG і забезпечує універсальний підхід для різних галузей. SASB, навпаки, орієнтується на інвесторів і враховує галузеві особливості, що робить його важливим інструментом для прийняття інвестиційних рішень. TCFD фокусується на кліматичних ризиках і можливостях, що дозволяє компаніям оцінювати вплив кліматичних змін на свій бізнес, тоді як CDP допомагає вимірювати екологічні показники, зокрема викиди парникових газів.

ISO 14001 є міжнародним стандартом, що підтримує екологічне управління на підприємствах і допомагає компаніям мінімізувати вплив на довкілля. SDGs (ЦСР) представляють глобальні цілі сталого розвитку, які дають змогу країнам та компаніям оцінювати свій внесок у досягнення стійкого розвитку. Нарешті, UN PRI спрямований на інтеграцію ESG-факторів в інвестиційний процес, що дозволяє інвесторам відповідально ставитися до управління капіталом.

Усі ці стандарти сприяють покращенню прозорості та відповідальності бізнесу, допомагають компаніям адаптуватися до сучасних викликів і знижують ризики, пов'язані з екологічними та соціальними проблемами. Таким чином, використання відповідних стандартів ESG є важливим кроком до досягнення довгострокової стійкості та підвищення конкурентоспроможності компаній на глобальному ринку.

Незважаючи на численні стандарти і регуляції, однією з ключових проблем у законодавчому регулюванні ESG-звітності залишається відсутність універсальних вимог, які були б прийнятні на глобальному рівні. Компанії часто стикаються з проблемою вибору між кількома стандартами або вимогами різних юрисдикцій, що може призвести до фрагментації звітності.

Законодавці та регулятори продовжують працювати над гармонізацією цих вимог для забезпечення більшої послідовності та порівнюваності даних. У майбутньому можна очікувати ще більше зусиль щодо стандартизації ESG-

звітності, зокрема через впровадження нових нормативних актів та оновлених міжнародних стандартів, які допоможуть компаніям ефективно інтегрувати ESG-показники у свої фінансові звіти (таб.2.).

Таблиця 2. Впровадження звітності ESG в провідних країнах

Країна	Впровадження ESG-факторів	Що впроваджено
США	Частково (60%)	Звітування про кліматичні ризики на добровільній основі
Канада	Частково (50%)	Звітування для видобувної галузі, часткова екологічна звітність
Велика Британія	Повністю (100%)	Повна звітність за всіма компонентами ESG
Франція	Повністю (100%)	Повна звітність за всіма компонентами ESG
Німеччина	Повністю (100%)	Повна звітність за всіма компонентами ESG
Японія	Частково (40%)	Часткова звітність на основі корпоративного управління і соціальних аспектів
Китай	Частково (50%)	Часткова екологічна звітність, слабкі соціальні та управлінські компоненти
Австралія	Частково (45%)	Часткова звітність за екологічними показниками
Україна	Частково (5%)	Нефінансова звітність, базові екологічні та соціальні компоненти

Джерело: сформовано на основі [8]

Світові країни мають різний ступінь впровадження ESG-звітності. Країни Європейського Союзу, такі як Франція, Німеччина і Велика Британія, є лідерами в цій сфері, впроваджуючи повноцінну ESG-звітність відповідно до міжнародних стандартів і директив. Ці країни мають суворі законодавчі вимоги, що зобов'язують великі компанії звітувати про нефінансові аспекти їхньої діяльності, що охоплюють екологічні, соціальні та управлінські фактори. Водночас, такі країни, як США, Канада, Японія, Китай та Австралія, частково впроваджують ESG-звітність, переважно на добровільній основі або в окремих секторах. У США, наприклад, наразі обговорюються регуляції Комісії з цінних паперів і бірж, які можуть зробити звітність щодо кліматичних ризиків обов'язковою. У Канаді впроваджено часткову екологічну звітність у видобувних галузях, тоді як Японія робить акцент на

корпоративному управлінні та соціальних аспектах через Кодекс корпоративного управління. Для таких країн, як Україна, ESG-звітність ще перебуває на початковій стадії впровадження, з акцентом на екологічні та соціальні аспекти. Це означає, що існує потреба в подальшій гармонізації національних стандартів з міжнародними і розширенні обов'язковості звітності на інші сфери.

Загалом, найбільш успішними у впровадженні ESG-звітності є ті країни, які мають чітке регуляторне поле та підкріплюють його підтримкою міжнародних стандартів, таких як GRI, SASB, TCFD. Це допомагає компаніям не лише відповідати вимогам стійкого розвитку, але й підвищувати свою репутацію на світових ринках, забезпечуючи довіру з боку інвесторів і споживачів.

Інтеграція ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) у фінансову звітність стає критично важливою для сучасних компаній, які прагнуть відповідати новим вимогам щодо прозорості та стійкого розвитку. Впровадження ESG-показників у фінансові звіти дозволяє компаніям краще управляти ризиками, залучати інвестиції та відповідати регуляторним вимогам. Для того, щоб цей процес був ефективним, існує кілька ключових методів, які дозволяють інтегрувати ESG-фактори у фінансову звітність.

Впровадження ESG-звітності у національні стандарти потребує систематичного підходу та співпраці між державними регуляторами, бізнесом і міжнародними організаціями. На рис.1. наведено покроковий алгоритм впровадження ESG-звітності в національні стандарти.

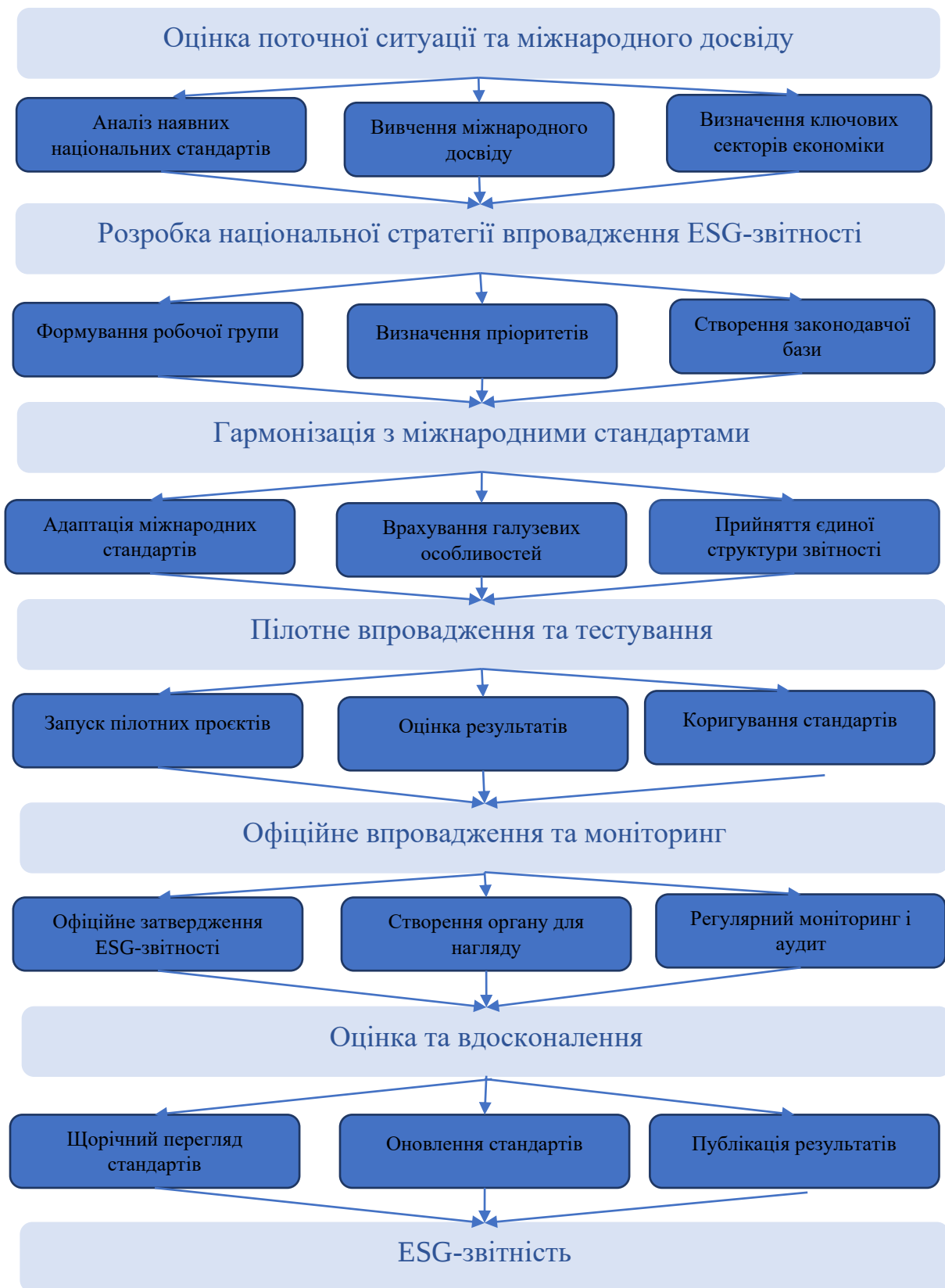

Рис.1. Алгоритм впровадження ESG-звітності в національні стандарти

Джерело: розроблено авторами

Інтеграція ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) у фінансову звітність є процесом, що включає багато складнощів і викликів. Незважаючи на зростаюче визнання важливості ESG у корпоративному управлінні, компанії стикаються з рядом перешкод на шляху до ефективної інтеграції цих факторів у свої бізнес-моделі та звітність.

Таблиця 3. Основні бар'єри та шляхи їх подолання у впровадженні ESG-звітності

Основні бар'єри	Шляхи подолання
Відсутність єдиних міжнародних стандартів	Гармонізація національних стандартів з міжнародними (GRI, SASB, TCFD)
Складність збору та аналізу ESG-даних	Інвестування у технології для збору та аналізу даних, автоматизація процесів
Високі витрати на впровадження	Залучення інвестицій та партнерів для фінансування процесу впровадження
Низька обізнаність та підготовка персоналу	Проведення навчальних програм та семінарів для персоналу з питань ESG
Опір змінам у корпоративній культурі	Створення систем мотивації для працівників та керівників для підтримки змін
Складність вимірювання довгострокових вигод	Розробка інструментів для оцінки довгострокової стійкості бізнесу
Регуляторна невизначеність у деяких країнах	Тісна співпраця з урядами для створення чітких регуляцій і стандартів

Виклики, з якими стикаються під час інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність, вимагають уважного підходу, розробки ефективних стратегій і широкої підтримки на різних рівнях організації та в уряді. Подолання цих перешкод можливе через спільні зусилля, освітні програми, посилення законодавчої бази та розвиток технологій.

Висновок. Інтеграція ESG-факторів (екологічних, соціальних та управлінських) у фінансову звітність стала невід'ємною частиною сучасного корпоративного управління. Цей процес не тільки покращує прозорість бізнесу, але й сприяє його стійкості, підвищує довіру інвесторів та поліпшує взаємини зі споживачами та громадськістю. Впровадження ESG-звітності

допомагає компаніям адаптуватися до змінювальних умов ринку та ефективно реагувати на глобальні виклики, такі як зміна клімату, соціальна нерівність і потреба в прозорості управління.

Звітність за ESG-факторами забезпечує додаткові переваги, зокрема кращий доступ до інвестиційних ресурсів та фінансових ринків, оскільки все більше інвесторів та фінансових інститутів віддають перевагу компаніям із високими показниками у сферах екології, соціальної відповідальності та корпоративного управління. Тим не менш, процес інтеграції ESG-факторів у фінансову звітність супроводжується рядом викликів. Відсутність уніфікованих стандартів, складності у зборі та обробці релевантних даних, висока вартість впровадження, опір змінам у корпоративній культурі, а також необхідність врахування регуляторних вимог різних країн — усе це може створювати перешкоди для компаній. Однак, зростаючий тиск з боку інвесторів та регуляторів, а також все більша глобальна увага до стійкого розвитку спонукають компанії активно працювати над вдосконаленням своїх підходів до ESG.

Література

1. Lokuwaduge, C. S. D. S., & Heenetigala, K. (2017). Integrating environmental, social and governance (ESG) disclosure for a sustainable development: An Australian study. *Business Strategy and the Environment*, 26(4), 438-450.
2. Institute of International Finance (2024) ESG flows and markets: clean energy investments take off. URL: <https://www.iif.com/DesktopModules/DnnSharp/SearchBoost/UrlFwd.ashx?url=%2fPublications%2fID%2f5800%2fESG-Flows-and-Markets--Clean-Energy-Investment-Takes-Off&ukey=rkoud6iUGPQLyRrbBRaBcAt1N3UWm%2f08DzrOG3wu%2bUDqMvsukQg%2fwA%3d%3d&logid=115786-52idff9s0srmb1by&portalid=0>

3. Barbara Novick EXPLORING ESG: A Practitioner's Perspective
URL: <https://www.blackrock.com/corporate/literature/whitepaper/viewpoint-exploring-esg-a-practitioners-perspective-june-2016.pdf>
4. Lombardi, R., Schimperia, F., Paoloni, P., & Galeotti, M. (2022). The climate-related information in the changing EU directive on non-financial reporting and disclosure: First evidence by Italian large companies. *Journal of Applied Accounting Research*, 23(1), 250-273.
5. Tenuta, P., & Cambrea, D. R. (2022). ESG measures and non-financial performance reporting. In *Corporate sustainability: Measurement, reporting and effects on firm performance* (pp. 27-57). Cham: Springer International Publishing.
6. Faccia, A., Manni, F., & Capitanio, F. (2021). Mandatory ESG reporting and XBRL taxonomies combination: ESG ratings and income statement, a sustainable value-added disclosure. *Sustainability*, 13(16), 8876.
7. GRI. Consolidated Set of the GRI Standards. 2024. URL: <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/>
8. SASB. SASB standards. 2024. URL: <https://sasb.ifrs.org>
9. TCFD. Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures. June 15, 2017. URL: <https://assets.bbhub.io/company/sites/60/2021/10/FINAL-2017-TCFD-Report.pdf>
10. SDP. Methodology for tracking corporate environmental actions. URL: <https://www.cdp.net/en/data/corporate-environmental-action-tracker/methodology>
11. ISO. ISO 14001:2015/Amd 1:2024 Environmental management systems URL: <https://www.iso.org/obp/ui#iso:std:iso:14001:ed-3:v1:amd:1:v1:en>
12. PRI. PRI Strategy Plan 2024-27. URL: <https://www.unpri.org/download?ac=21567>

References

1. Lokuwaduge, C. S. D. S., & Heenetigala, K. (2017), "Integrating environmental, social and governance (ESG) disclosure for a sustainable development", Australian study. *Business Strategy and the Environment*, vol. 26(4), pp. 438-450.
2. Institute of International Finance (2024), "ESG flows and markets: clean energy investments take off", available at: <https://www.iif.com/DesktopModules/DnnSharp/SearchBoost/UrlFwd.ashx?url=%2fPublications%2fID%2f5800%2fESG-Flows-and-Markets--Clean-Energy-Investment-Takes-Off&ukey=rkoud6iUGPQLyRrbBRaBcAt1N3UWm%2f08DzrOG3wu%2bUDqMvsukQg%2fwA%3d%3d&logid=115786-52idff9s0srmb1by&portalid=0> (Accessed 15 Sept 2024).
3. Novick, B. (2016), "EXPLORING ESG: A Practitioner's Perspective", available at: <https://www.blackrock.com/corporate/literature/whitepaper/viewpoint-exploring-esg-a-practitioners-perspective-june-2016.pdf> (Accessed 15 Sept 2024).
4. Lombardi,, R., Schimperna, F., Paoloni, P., & Galeotti, M. (2022), "The climate-related information in the changing EU directive on non-financial reporting and disclosure: First evidence by Italian large companies", *Journal of Applied Accounting Research*, vol. 23(1), pp. 250-273.
5. Tenuta, P., & Cambrea, D. R. (2022), "ESG measures and non-financial performance reporting", In *Corporate sustainability: Measurement, reporting and effects on firm performance*, Springer International Publishing, Cham, pp. 27-57.
6. Faccia, A., Manni, F., & Capitanio, F. (2021), "Mandatory ESG reporting and XBRL taxonomies combination: ESG ratings and income statement, a sustainable value-added disclosure", *Sustainability*, vol. 13(16), 8876.

7. GRI (2024), “Consolidated Set of the GRI Standards”, available at: <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/> (Accessed 15 Sept 2024).
8. SASB (2024), “SASB standards”, available at: <https://sasb.ifrs.org> (Accessed 15 Sept 2024).
9. TCFD (2017), “Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures. June 15”, available at: <https://assets.bbhub.io/company/sites/60/2021/10/FINAL-2017-TCFD-Report.pdf> (Accessed 15 Sept 2024).
10. SDP (2024), “Methodology for tracking corporate environmental actions”, available at: <https://www.cdp.net/en/data/corporate-environmental-action-tracker/methodology> (Accessed 15 Sept 2024).
11. ISO (2015), “ISO 14001:2015/Amd 1:2024 Environmental management systems”, available at: <https://www.iso.org/obp/ui#iso:std:iso:14001:ed-3:v1:amd:1:v1:en> (Accessed 15 Sept 2024).
12. PRI (2024), “PRI Strategy Plan 2024-27”, available at: <https://www.unpri.org/download?ac=21567> (Accessed 15 Sept 2024).

Стаття надійшла до редакції 02.10.2024 р.